

havde Tanken om et saadant Lovforslag dog hans Sympati, idet han ogsaa fandt, at der var Grund til at værne de svage, Køberne, mod Misbrug fra de stærkeres Side. Jeg tror, at et saadant Misbrug hyppigt finder Sted, og dette er ogsaa blevet nævnt, hvor denne Sag er blevet omtalt blandt Haandværkerne. Navnlige er der fra Ur-magerne oplyst, at det ikke er enestaaende, at man i et Tilfælde, hvor en Køber, der aldeles ikke var nogen insolvent Mand, havde betalt f. Eks. 140 Kr. paa et Ur, som skulde koste 150, men en Maaned forstomt at indbetale det bestemte Afdrag, var gaaet sjaanselsøst frem imod ham, skønt han altsaa ellers havde betalt sine Afdrag og allerede havde erlagt ^{14/15} af Købesummen. Saadanne Tilfælde forekomme ikke sjældent, og det kan derfor være hensigtsmæssigt at træffe Bestemmelser derom. Saa vel for Urmagerne, hvorom der her specielt er Tale, som for Haandværkerne i det hele taget, kan det ikke være behageligt at komme ind paa dette System. Men selvfølgelig maa de, naar de have Konkurrenter, for hvem Afdragshandler er en Specialitet, ogsaa kunne blive nødt til at faste dette odiose Sker over sig selv; de blive saaledes nødt til at stifte disse Lejekontrakter, til at eksekvere Bestemmelserne deri, naar det kniber, og i det hele taget indlade sig paa Ting, som ere honnøtte næringsdrivende imod. Det er for en stor Del Smaafolk og umyndige, som forulempes herved. Det rammer jo for en stor Del unge Mennesker, som af Bekendtgørelser i Bladene se, at de kunne faa et Ur eller en anden Genstand for smaa Afdrag, og de gaa saa hen i en saadan Forretning og underskrive en saadan Kontrakt uden at læse den. Jeg har set en saadan Kontrakt, hvori der stod, at det unge Menneske, der underskrev den, var fuldmyndig, skønt han i Virkeligheden kun var mellem 15 og 16 Aar. Der staar mange Ting i saadanne Kontrakter, som vedkommende ikke forstaar. Naar de saa komme i Pengeforlegenhed, pantsætte de ofte saadanne Ure; men saa ere de Forbrydere, idet de have pantsat Andenmands Ejendom, og der bliver nu lagt Sag an imod dem. I de fleste Tilfælde komme saadanne Sager dog ikke til Doms, fordi Forældre og Venner frelse de vedkommende ved at betale Staden; men have de ikke Forældre og Venner, kan det ogsaa hændes, at de blive dømt for ulovlig Omgang med andres Gods og have da Forbryderstemplet paa sig. Saadanne Køb og Salg paa Afdrag kunne jo ikke forhindres; men er den, der har købt paa Afdrag, mindre skicket til at dømme om Kontraktens Ordlyd, kommer han let i en

svaer Stilling. Jeg synes derfor, at det er Lovgivningsmagtens Opgave at indføre saadanne Bestemmelser, som kunne hede yngre eller mindre klart tænkende Folk et Værn imod at komme ind i saadanne Forhold. Jeg skal nævne, at der alene i 1894 her i Kjøbenhavn var 294 Retsfager af denne Natur, og netop den Omstændighed, at Sagernes Antal, skønt de paagældende oftest blive hjulpe i Forvejen ad privat Vej, dog kan blive saa bethdeligt, viser, hvor stor disse Ulemper ere, som man her ønsker at hæmme. Ret oplysende er ogsaa en Skrivelse fra Pantelaanerforeningen, altsaa fra Folk, der maa antages nøjere at kende disse Forhold. Der anføres i Skrivelsen, at det ikke er ganske sjældent, at der drives den Trafik, at Køb paa Afdrag benyttes til at skaffe Penge. Man gaar hen og faar et saadant Ur mod Udbetaling af nogle faa Kroner og pantsætter det saa straks for en Snes Kroner eller saa. Pantelaanerne klage over det Forhold, at de maa udlevere saadanne pantsatte Genstande, fordi de tilhøre Sælgeren og ikke Køberne, og Pantelaaneren kommer derfor til at lide derunder. Men selve dette Faktum viser ogsaa, at der her er en virkelig social Ulempe, som man bør søge at skride ind imod; de legitime og ærlige Afdragshandler vil derimod ingen lægge en Sten i Vejen for. Bønsfeligheden ved en saadan Lov vil jo være at finde saadanne Bestemmelser, som kunne fjerne Misbrugen uden derfor at stade Brugten; men det er jo en Bønsfelighed, vi have at gøre med, ved hvert eneste Lovforslag, som kommer til at foreligge. Hertil skal jeg indskrænke mig og anbefale Lovforslaget til det høje Tings Opmærksomhed og til Overvejelse i et Udvalg, idet jeg som sagt finder den ærede foregaaende Talers Holdning dertil velvillig og haaber, at Loven maa blive behandlet i samme velvillige Aand. Man maa anerkende det paastønnelsesværdige i, at en talrig Klasse næringsdrivende, i dette Tilfælde særlig Haandværkere, henvende sig til Lovgivningsmagten for at søge forhindret, at de gennem Konkurrenten blive drevne ind paa en Form for Forretningsdrift, som bitterlig har affødt mange tyvlsomme Fremgangsmaader og Følger. Jeg tror, at det vilde være ønskeligt, om man kunde forhindre noget saadant og skal derfor tillade mig at anbefale det foreliggende Lovforslag.

Svend Høgsbro: Jeg vil til den sidste ærede Taler bemærke, at det rigtigst forekommer mig, at hans Betragtninger skyde over Maalet; thi hvis man vil det til Livs, som den ærede Taler nævnedes, at unge